

3. Jaarverslag 2022 van de Historische Vereniging Zutphen

PARAGRAAF 1 – BESTUUR

Samenstelling

Het bestuur van de Historische Vereniging Zutphen bestond eind 2022 uit de volgende leden:

Adriaan van Oosten (voorzitter), Max Assies (secretaris), Henk Sieben (penningmeester), Bini Jansen (2e secretaris), Ineke Hissink-Kapper (vz. Werkgroep Lezingen en Excursies), Henri Blankhart (logistieke organisatie) en Eric van Schie (PR en ICT). Voorzitter, secretaris en penningmeester vormden het Dagelijks Bestuur.

In 2022 konden we de coronapandemie eindelijk achter ons laten, met als plezierig gevolg dat een groot deel van de activiteiten volgens de planning konden worden uitgevoerd. Het bestuur heeft in 2022 elf keer vergaderd.

	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
Max Assies (vanaf 2021)					xX				xx		
Henri Blankhart (vanaf 2009)	XX				XX				xx		
Ineke Hissink-Kapper (vanaf 2017)	xX				XX				xx		
Binni Jansen (vanaf 2018)		xX				XX				xx	
Adriaan van Oosten (vanaf 2018)		xX				XX				oo	
Eric van Schie (vanaf 2015)			xx				oo				
Henk Sieben (vanaf 2020)				xX				xx			

Toelichting: xX= begin bestuursperiode XX = herkozen xx = herkiesbaar oo = aftredend

Verenigingsactiviteiten

Ook in 2022 zijn er weer, geheel volgens de planning, vier boeiende nummers van ons tijdschrift "Zutphen" verschenen. Ook konden er in het verslagjaar weer een flink aantal lezingen en een tweetal excursies georganiseerd worden, Bijzondere vermelding verdient ook dit jaar weer de deelname van de HVZ aan het door het Erfgoedcentrum Zutphen uitgeroepen Themajaar "Zutphen in 1572". Het legendarische rampjaar 1572, waarin volgens de overlevering zeker 500 Zutphenaren werden omgebracht door de Spanjaarden onder Don Fadrique, was het thema voor

een op drie Zutphense locaties gehouden tentoonstelling, maar ook van drie lezingen in oktober in het kader van de maand van de geschiedenis. Eveneens in oktober vond, bij stromende regen, een archeologiedag plaats op het Spanjaardsveld in het Vogelpark. Meer dan 100 deelnemers, jong en oud, namen deel aan dit bijzonder geslaagde evenement, waarbij zelfs een nog niet bekende ondergrondse kazemat aan het licht werd gebracht.

Op 16 november, de fatale datum in 1572, organiseerde de HVZ een mini-symposium met lezingen van de hoogleraren Herman Pleij en Judith Pollmann. De laatste knoopt onder andere aan bij de bevindingen van haar student Johan Visser, die op grond van wetenschappelijk onderzoek tot de conclusie kwam dat het met het beroemde "bloedbad" nogal meeviel, in de zin dat in die dagen vooral huursoldaten het leven hadden gelaten. Tijdens de discussie na afloop bleek al dat deze conclusie door de toehoorders niet zonder meer werd geaccepteerd. Wellicht is het laatste woord in deze voor Zutphen zo wezenlijke zaak ook na de onderzoeken van Judith Pollmann en Johan Visser nog niet gesproken.

Jaarvergadering

De Algemene Ledenvergadering werd, opnieuw in De Wijngaard, gehouden op 17 maart. Het jaarverslag werd vastgesteld, ook het voorstel van het bestuur om de contributie niet verhogen werd door de ca 40 aanwezige leden unaniem goedgekeurd. De vergadering besloot, op voorstel van het bestuur, om een tweejaarlijkse Stimuleringsprijs in te stellen "voor publicaties over de geschiedenis van Zutphen en/of Warnsveld die een nieuw licht werpen op (bepaalde aspecten van) die geschiedenis". Deze prijs zal voor het eerst worden uitgereikt in de Jaarvergadering van 2024. De lezing na de pauze werd verzorgd door drie leden van het Zutphense Team Archeologie (Arjan den Braven, Bert Fermin en Michel Groothedde). Zij belichtten recente archeologische vondsten en wat zij te zeggen hebben over de ontwikkeling van onze stad.

Waarderingsprijs

Het bestuur heeft deze prijs toegekend aan Jan Frings „vanwege de breedte van zijn inzet voor onze Vereniging en voor de geschiedenis van Zutphen". Zo is hij al twintig jaar lid van de redactie van ons tijdschrift „Zutphen" en heeft hij daaraan al 24 artikelen bijgedragen. Bovendien heeft hij, mede dankzij zijn paleografische expertise, research kunnen plegen over de Memorieboeken van onze stad en het Weeskamerarchief. Ook de 19de- en 20ste-eeuwse adresboeken bleken voor hem interessant studiemateriaal op te leveren. Tot slot werd nog gememoreerd zijn wezenlijke bijdrage aan de digitalisering van onze vereniging.

PR & Publiciteit

In 2022 konden gelukkig weer allerlei activiteiten worden georganiseerd. De PR & publiciteit waren echter niet altijd optimaal. Vanwege extreem drukke werkzaamheden ontbrak het ons bestuurslid PR en ICT aan de nodige tijd om de website en de 'socials' actueel te houden. Het vinden van een vrijwilliger voor die taak is het afgelopen jaar niet gelukt. We hebben dan ook regelmatig de hulp moeten inroepen van een 'professional' in de vorm van Buro Zutphen. Het buro is ook de ontwerper van de website en verzorgt de hosting. We hebben via goede contacten van een aantal van onze bestuursleden met de lokale media overigens wel de nodige publiciteit en aandacht gekregen in het lokale nieuwsblad 'Contact' . Met het weer 'aantrekken' van allerlei activiteiten is verbetering van de communicatie met de achterban zeker een 'must'!

De website

De website heeft het afgelopen jaar een 'opfrisbeurt' gekregen. Ook de vindbaarheid van de website is verbeterd. De in 2021 toegevoegde webshop functioneert ook naar tevredenheid en bespaart de medewerkers van het RAZ aan de Spiegelstraat een hoop tijd! Zoals gezegd, het actueel houden van de website is nog niet optimaal. We hopen in 2023 met het inzetten van een nieuwe web-redacteur een en ander te verbeteren.

Zutphen op de Kaart

Het bestuur heeft het afgelopen jaar besloten om het contract met de provider van 'Zutphen op de kaart' te beëindigen. De kosten van 'Zutphen op de kaart' bedroegen op jaarbasis € 2.235,-- . Dat bedrag moest na het beëindigen van het subsidie van de gemeente Zutphen (€ 995,--) in zijn geheel door de vereniging worden opgebracht. In overleg met het Erfgoedcentrum en de leden van de werkgroep ZODK worden de gegevens van de site ondergebracht bij de website van het Erfgoedcentrum waarbij een koppeling wordt gelegd naar geografische data.

Facebook/Twitter/Instagram

Het Facebook-account is minder ingezet dan wenselijk is en dat geldt ook voor Twitter en Instagram. We hopen met het aantrekken van een nieuwe web-redacteur ook de 'socials' frequenter te kunnen inzetten.

Paragraaf 2 - Ontwikkeling Ledenbestand

Datum	Ereleden	Leden	Adverteerders	Relaties	Totaal
1-1-2009	2	543	12	20	577
1-1-2010	2	566	12	21	624
1-1-2011	2	614	12	22	650
1-1-2012	2	610	11	23	646
1-1-2013	2	631	10	23	666
1-1-2014	2	614	9	23	674
1-1-2015	2	645	8	23	678
1-1-2016	2	667	7	23	699
1-1-2017	2	711	7	23	743
1-1-2018	2	718	10	23	753
1-1-2019	2	736	13	20	771
1-1-2020	2	779	12	20	813
1-1-2021	2	803	11	20	836
1-1-2022	3	841	11	21	876
1-1-2023	3	871	12	18	904

Paragraaf 3 - Jaarverslagen van de werkgroepen

3.1. Werkgroep Zutphen op de kaart

Het bestuur heeft het afgelopen jaar besloten om het contract met de provider van 'Zutphen op de kaart' te beëindigen. De kosten van 'Zutphen op de kaart' bedroegen op jaarbasis € 2.235,— die na het beëindigen van het subsidie van de gemeente Zutphen (€ 995,—) geheel door de vereniging moest worden opgebracht. In overleg met het Erfgoedcentrum worden de gegevens van de site ondergebracht bij de website van het Erfgoedcentrum die dan ook een koppeling krijgt met geografische data.

3.2. Werkgroep bouwhistorie

*** Vergaderingen**

In 2022 vergaderde de werkgroep als vanouds weer elf maal, steeds op de eerste dinsdag van de maand. Alleen in augustus werd niet vergaderd. In oktober was er het jaarlijkse overleg met de moedervereniging HVZ. Extra besprekingen waren er betreffende de digitalisering van ons archief en het behoud van de inhoud van ZINC met een delegatie van het bestuur van de HVZ, de archivaris van het RAZ en Jan Frings als maker van ZINC.

*** Bijzondere gebeurtenissen**

Plaatsing van het romaanse zuiltje in de toren van de Martinuskerk te Warnsveld, een initiatief dat werd genomen ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van onze werkgroep in 2019 en dat werd aangeboden als geschenk aan deze kerk en de Warnsveldse gemeenschap, kon nog niet worden gerealiseerd. Wel zijn de vergunningsverlening en financiering rond. Na het gunnen van dit werk aan een van de beide gegadigde aannemers kan in 2023 begonnen worden met plaatsing.

Constant Willems rondde zijn langjarige maquetteproject af; zijn imposante werkstuk is te bewonderen in de Zutphense Musea en zal later worden geplaatst in de Bourgonjetoren.

Er werd een aanvang gemaakt met het digitaliseren van het analoge deel van ons archief. Archivaris Etienne van den Hombergh bracht met zijn nota schot in het gestagneerde digitaliseringsproces. Met overzetting in MDB van het Erfgoedportaal zal enige jaren gemoeid zijn. Dineke van Krimpen en Gosse Koolstra zullen, geadviseerd door Ron Elsinga van het RAZ, het analoge deel digitaliseren. Etienne zal met Jan Frings het digitale deel van ons archief (in ZINC) gereedmaken voor opname in het Erfgoedportaal. Hierbij zal de oorsprong (HVZ-WBHZ) zichtbaar blijven.

Het project *gevelbordjes* ligt stil nadat Sietze Wierda verschillende malen heeft geprobeerd medewerking te verkrijgen van het Erfgoedcentrum, tevergeefs.

*** Bezoek aan en onderzoek van panden**

Onderzoek aan Barlheze 7 werd voortgezet. Het verslag ervan werd besproken en afgerond. Daarnaast werden onderzocht: Nieuwstad 10, Barlheze 3. Bezoek aan Het Hoge Huys in Bronkhorst verviel.

*** Interne deskundigheidsbevordering**

Na discussie over de systematische aanpak van onderzoek, verslaglegging en bespreking van de verslagen besloten we onze manier van werken weer aan te scherpen. Daartoe pakten we de eertijds ontwikkelde protocollen voor aanpak op en besloten we die bij eerstvolgende onderzoeken en besprekingen zorgvuldig te hanteren.

Sietze Wierda droeg zijn expertise van bewoningsonderzoek over aan Bouke van Dijk; deze zal hem opvolgen als onderzoeker van dit deelgebied.

*** Jaarlijkse excursie**

Op zaterdag 17 september gingen we op excursie naar Delft en genoten daar van een uitstekend georganiseerd programma van Johans Kreek en Jeroen Krijnen. Jeroens collega Gert Jan van der Harst leverde daar een belangrijke bijdrage aan.

*** Informatie aan derden**

Op zaterdag 10 september werd volgens beproefd recept weer een achttal panden bezocht met belangstellenden. De animo was groot; meestal was het maximum aantal inschrijvingen bereikt. Opnieuw was er gedoe met de toegewezen kraamruimte; volgend jaar willen we (nog) betere afspraken hierover. Ook hebben we besloten meer tentoonstellingsmateriaal op de kraam te gaan plaatsen.

Digitalisering: zie bij *Bijzondere gebeurtenissen*.

*** Mutaties in het ledenbestand**

Wegens de druk van professionele en persoonlijke verplichtingen besloot Hans Geerken zijn werkzaamheden voor de WBHZ te beëindigen; we namen onder dankzegging voor zijn betrokken deelname afscheid van hem.

Na vele jaren grote inzet als onderzoeker van bewoningsgeschiedenissen, als secretaris, penningmeester en enige tijd als voorzitter nam Sietze Wierda afscheid van ons. Hij was een van de veteranen van de WBHZ en was de initiatiefnemer en motor van het project *gevelbordjes*; hij verzorgde er de teksten van in een tweetalige versie. Johan Blanksma trad toe als lid van de werkgroep en kon zijn ervaring op dit gebied direct al inzetten bij het zuiltjesproject.

*** Leden van de werkgroep**

Vanaf januari 2023 bestaat de werkgroep uit de volgende personen: Johan Blanksma, Bouke van Dijk, Marleen Esseveld, Toon Giele (voorzitter en penningmeester), Michel Groothedde (vicevoorzitter), Bennie Harberts (tweede notulist), Pieter van Hilten, Ellen Hooijschuur, Gosse Koolstra (notulist), Johans Kreek, Dineke van Krimpen en Constant Willems. Jeroen Krijnen (gemeentelijk bouwhistoricus) neemt als adviseur deel aan de vergaderingen.

3.3. Werkgroep Lezingen, Excursies en Verdiepingsmodules

De werkgroep excursies en lezingen bestond in 2022 uit Anja Kuiken, Peter Verwer, Wim Brock, Hester van Wensveen (secretaris) en Ineke Hissink-Kapper (voorzitter).

Excursies en lezingen konden na de coronapandemie in het voorjaar van 2022 een voorzichtige start maken en gedurende het jaar zou blijken dat deze pandemie ons steeds minder en minder parten zou spelen, waardoor het aantal activiteiten kon toenemen:

Het programma in 2022 zag er als volgt uit:

April 2022, Bevrijdingswandelingen

Begin april 2022 verzorgde de heer Menno Tamminga een aantal bevrijdingswandelingen door Zutphen. Leidraad daarbij was o.a. zijn verschenen boek "Wij Zijn Vrij!" De wandeling ging langs adressen waar dagboekschrijvers woonden of verbleven en langs plaatsen van herinnering. Een uitstekende wandeling die verhaalde over ingrijpende gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog. Voor herhaling vatbaar.

Excursie Tramstation Gorssel, 23 april 2022

Helaas moest de excursie die op 23 april gepland stond vanwege de pandemie worden afgelast. Op het programma stond een activiteit in samenwerking met de Historische Vereniging Elf Marken. Het was de bedoeling de tentoonstelling over Joan Derk van der Cappellen tot den Pol te bezoeken. Hij was een vurig patriot die opkwam voor de zwakkeren in de maatschappij uit deze regio.

Lezing Koloniën van Weldadigheid, 10 mei 2022

Op 10 mei hield Wil Schackmann een lezing over de Koloniën van Weldadigheid in Frederiksoord. Ook vanuit armoedig Zutphen zijn er een aantal lieden hierheen gestuurd ter heropvoeding. De heer Schackmann besteedde uitgebreid aandacht aan deze Zutphense lieden. Een zeer boeiende lezing die verhaalde over de harde tijd, zo'n 200 jaar geleden en waarbij de kolonie aan het begin stond van onze verzorgingsstaat zoals wij die nu nog kennen.

Excursie Overtuin Warnsveld, 23 september 2022

Op vrijdagmiddag 23 september 2022 was er een excursie naar landschapstuin Overtuin bij huize Welgelegen dorp Warnsveld. Hartelijk ontvangen met koffie, thee en lekkernij door mevrouw A. Meesters van Stichting De Overtuin. Na een korte introductie omtrent de geschiedenis van huis, tuin en bewoners volgde een wandeling door de historische landschapstuin uit 1832 met zeer bijzondere elementen, zoals een honingboom, vaantjesboom, boomgaard, bloementuin en bijzondere beelden. Onlangs is een bijzondere historische ontwerp-tekening van de Overtuin teruggevonden. Ook daar hoorden de deelnemers van de excursie uitgebreid over als opstapje naar de bijbehorende tuinlezing op 15 november 2022. Het was een zeer geslaagde middag.

Excursie GG-Net/Groot Graffel Warnsveld, 30 september 2022

Op vrijdagmiddag 30 september verzorgde de heer Henk Mulder geassisteerd door de heer H. Kuijper, beide lid van Stichting Herdenkingen Tweede Wereldoorlog Warnsveld een excursiewandeling over het terrein van GG Net, voorheen Groot Graffel in Warnsveld. Hierbij werd aandacht besteed aan de diverse periodes die van betekenis zijn geweest voor het Groot Graffel in Warnsveld, inclusief de moeilijke tijd vlak voor de bevrijding in april 1945. Halverwege een hartelijke koffie, thee en lekkernij in de ontmoetingsruimte op het terrein. Een zeer gewaardeerde excursie.

Lezing Bloemen in historisch groen, 15 november 2022

De heer Ruurd van Donkelaar, groenadvies - bureau voor ecologisch en historisch groen onder andere betrokken bij Landschapstuin de Overtuin in Warnsveld en landgoed De Reuversweerd in Brummen verzorgde op 15 november een boeiende lezing over "bloemen in historisch groen", waarbij naast aandacht voor tuinkunst en beplanting door de eeuwen heen, ook zijn betrokkenheid bij genoemde buitenplaatsen aan de orde kwamen. De samenhang tussen tuinbeplanting en de diverse culturele periodes in de geschiedenis, waarbij naar de wensen van bewoners tuin en landschap rond en op landgoederen, huizen en kastelen werden ingericht, kwamen zeer goed naar voren. Bezoekers waren zich bewust van de exclusiviteit van deze bijzondere lezing.

Lezing Interieur Pauwenzaal, 30 november 2022, Geannuleerd

Deze middag zou mevrouw Marlieke Damstra Adviseur Erfgoed I Projectleider Een toekomst voor historische interieurs in de Oost Achterhoek, een lezing verzorgen over het interieur en wandschildering Pauwenzaal in het Hampshire hotel, 's Gravenhof Zutphen. De 18-eeuwse Pauwenzaal kenmerkt zich door haar inrichting en bijzondere wandschildering van een landschap met pauwen. Monumentenwacht Gelderland en Gelders Genootschap willen via een interieurwacht historische interieurs op de agenda van de overheid zetten en monumenteneigenaren bewust maken van de waarde van hun interieur. De Pauwenzaal is daarbij zeer bijzonder. Voor deze lezing zal een nieuwe datum worden gekozen.

Oktober 2022: Lezingen in het kader van de Maand van de Geschiedenis

Landelijk stonden wij in 2022 stil bij "1572, Geboorte van Nederland. 450 jaar op zoek naar Vrijheid, Verdraagzaamheid, Verbondenheid en Verscheidenheid". Ook in Zutphen deden wij dat dit jaar met een gevarieerd aanbod aan activiteiten, waaronder bijzondere HVZ-themalezingen in oktober, maand van de geschiedenis.

Lezing Zutphen en 1572, 5 oktober 2022

De heer Theo Salemink gaf in de prachtige kapel van Huize St. Elisabeth te Zutphen een lezing over hoe de bevolking rond 1572 leed onder het Spaanse juk en de strijd die hier in Zutphen is geleverd. Het jaar 1572 werd in de Achterhoek gekenmerkt door de opmars en belegeringen van graaf Willem van den Bergh. Theo Salemink ploos de opmars van Van den Bergh in de Achterhoek en Liemers uit en vertelde erover. Aan bod kwam ook uitgebreid het leed van het gewone volk, met name de boeren. Zij waren altijd het eerst slachtoffer, zowel van de Spaanse als van de Staatse legers. Of zoals iemand zei: 'zij werden gebeten door de hond én de kat. Salemink is een van de schrijvers van het Jaarboek Achterhoek en Liemers nr. 45, geheel gewijd aan het jaar 1572.

Lezing De Zwijger, het leven van Willem van Oranje, 13 oktober 2022

De heer René van Stipriaan (**genomineerd en later bekend Winnaar van Libris Geschiedenis Prijs 2022!**) verzorgde voor een volle Bibliotheekzaal een lezing over De Zwijger, het leven van Willem van Oranje. Van Stipriaan is literair-historicus, met een ruime ervaring als onderzoeker, schrijver en presentator. Deskundig op het terrein van de Nederlandse literatuur en met name de Nederlandse Gouden Eeuw. Hij werkte in de literaire uitgeverij en is betrokken bij de digitalisering van het Nederlandse literaire erfgoed. Eind vorig jaar verscheen De zwijger, het leven van Willem van Oranje, geschreven door Van Stipriaan. Tijdens een plechtigheid in de Kloosterkerk in Den Haag werd het eerste exemplaar aangeboden aan Zijne Majesteit Willem Alexander. Op het moment van de lezing was de heer Van Stipriaan nog een van de genomineerden voor de **Libris Geschiedenis Prijs 2022**, later deze maand werd bekend dat de heer Van Stipriaan met zijn boek over het leven van Willem van Oranje, deze zeer gewaardeerde Geschiedenis Prijs had gewonnen! **Deze lezing werd verzorgd in samenwerking met Graafschapsbibliotheken Zutphen.**

Voorafgaand aan deze lezing werd een moment van stilte gehouden ter nagedachtenis aan de op 7 oktober 2022 overleden **mevrouw Martine van Trommel**, jarenlang gewaardeerd lid van de werkgroep excursies en lezingen.

Lezing Philips, Alva en Fadrique/Achterhoek en Zutphen in 1572, 25 oktober 2022

Het door historicus en medewerker Regionaal Archief Zutphen, mevrouw Mirjam van Velzen, opgestelde onderzoek over Philips, Alva en Fadrique over de inname van Zutphen in 1572, kwam deze avond ook aan bod in de presentatielezing verzorgd door stadsarcheoloog de heer M. Groothedde, die in zijn gewaarde lezing over de gebeurtenissen in 1572 naast aandacht aan de roemruchte Philips, Alva en Fadrique,

ook verhaalde van vele andere bijzonderheden in deze oorlog. Zeer geslaagde avond. Meer informatie hierover is na te lezen in het Jaarboek Achterhoek en Liemers nr.45, themajaar 1572.

De werkgroep excursies en lezingen Historische Vereniging Zutphen kijkt al met al terug op een zeer geslaagd activiteitenprogramma 2022 en hoopt ook u volgend jaar te mogen ontmoeten!

3.4. Open Monumentendagen Zutphen 2022

Open Monumentendagen Zutphen 2022

Vanuit de HVZ namen Eric van Schie (secretaris), Henk Sieben (penningmeester) en Ineke Hissink (voorzitter) deel in de Stichting Open Monumenten Comité Zutphen, dat verder bestaat uit vertegenwoordigers van het Wijnhuisfonds, Gilde Zutphen en betrokken erfgoedvrijwilligers met ambtelijke ondersteuning vanuit gemeente Zutphen.

Wat was het fijn om na de coronapandemie weer Open Monumentendagen te mogen organiseren op 10 en 11 september. In de hele gemeente Zutphen waren er tientallen monumenten die hun deuren openzetten voor bezoekers. Zo'n vijftig historische gebouwen, ateliers, torens en musea waren tijdens het Open Monumentenweekend gratis toegankelijk. Naast het landelijke thema "Duurzaamheid", was ook het themajaar "1572", de geboorte van Nederland verweven in de Zutphense Open Monumentendagen. Veel monumenten hebben in hun rijke historie vaak meerdere functies gehad: ze zijn doorontwikkeld met de tijd. Eeuwenoude monumenten zijn daarom in de basis al duurzaam, omdat ze nog steeds deel uitmaken van onze huidige samenleving. Bij de Spanjaardspoort, de plek waar de Spanjaarden in 1572 Zutphen binnendrongen, konden kinderen op beide Open Monumentendagen vanaf 13.00 uur via speciale opdrachtjes tot ridder worden geslagen. Een meer dan groot succes! Op diverse locaties waren tentoonstellingen rondom het themajaar te bezoeken. Zo kon men in het Regionaal Archief Zutphen meer over de eerste boekdrukken van Zutphen ontdekken en bekeken velen in Musea Zutphen de tentoonstelling "Als stadsmuren konden spreken" over 1000 jaar vestingstad Zutphen. In het Noorderhavengebied was naast erfgoedpanden als Het Koelhuis en Driekant, ook monumentaal rivier erfgoed te bewonderen in de Museumhaven. Naast optredens van koren verspreid over diverse monumentale locaties en tijdstippen, zorgden dweilorkesten op zaterdag en doe- en beleef techniek voor de jeugd Ambacht 21 op zondag voor extra sfeer en activiteiten in de stad. Speciale aandacht was er op de zondag voor het Monument van het Jaar, Het Metaheir Huisje op de Joodse Begraafplaats te Zutphen. Tijdens beide Open Monumentendagen waren er stands in de Burgerzaal van sponsoren en verenigingen, waaronder een stand met vrijwilligers van de Historische Vereniging Zutphen, die historische boeken van Zutphen en omgeving verkochten. De verkoop verliep uitstekend. Vanaf de Burgerzaal kon men zich ook opgeven voor een excursie wandeling onder leiding van een stadsgids. Op de vrijdag voorafgaand werd bij de opening van het Open Monumenten Weekend de Wijnhuisfonds Paltsprijs 2022 uitgereikt. De winnaar was het project aan de Beukerstraat – Oude Wand, het gerestaureerde monumentale pand dat de cultuurhistorische kwaliteit van Zutphen zeer versterkt. Een verdiende winnaar! Het Comité Open Monumentendagen Zutphen kan terugkijken op een zeer geslaagd Open Monumentenweekend 2022!

3.5. Jaarverslag 2022 Redactie Tijdschrift Zutphen

De redactie van tijdschrift *Zutphen*, bestaande uit Regina Bennink, Jan Frings, Rob Kammelar, Christiaan te Strake, Menno Tamminga en Mirjam van Velzen, heeft zich onder leiding van hoofdredacteur Martha Louwes, ingezet om samen weer vier mooie interessante uitgaven te maken. Het resultaat is een gevarieerde jaargang geworden, met aandacht voor uiteenlopende onderwerpen door de eeuwen heen, tot en met de recente historie van vijftig jaar geleden. Telkens was er een afgewogen verdeling van de diverse perioden uit het rijke verleden van Zutphen. De rubriek Signaleringen beschreef nieuwe boeken over Zutphen en omgeving en er zijn zeven bijna vergeten personen uit het Zutphense in een klein schijnwerpertje gezet in de rubriek Wie was toch?

Eén artikel verdient bij een terugblik speciale aandacht; dat over de barbacane in het eerste nummer van 2022. Hierin werd de auteur ingehaald door nieuwe inzichten. Hij had zijn verhaal gebaseerd op de beschikbare gegevens en kon niet weten dat tijdens het persklaar maken andere onderzoekers tot nieuwe inzichten kwamen. Deze gebeurtenis bevestigt dat kennis en inzichten kunnen veranderen.

In 2022 kwam de redactie vier keer bijeen. Als de artikelen werden geschreven door externe auteurs, begeleidde een van de vaste redactieleden hen om tot een definitieve versie komen geheel in lijn van ons tijdschrift. Voor het beeldmateriaal konden we weer dankbaar gebruikmaken van de collecties van het Stedelijk Museum Zutphen en het Regionaal Archief Zutphen.

Aan het eind van het jaar nam hoofdredacteur Martha Louwes afscheid van de redactie. Zij is per 1 januari 2023 opgevolgd door Fiona van Gemert-de Heus – in het dagelijks leven mede-eigenaar van Zutphens Persbureau en verbonden aan het Erfgoedcentrum Zutphen.

3.6. Bezorging tijdschrift "Zutphen"

Dankzij de inzet van de bezorgers is het tijdschrift in 2022 ook weer bezorgd. Bij de start waren er wat problemen met de adressering door de uitgever maar bij de latere uitgaven ging het goed. Het bestuur van de HVZ. is de bezorgers dankbaar voor hun inzet .

3.7. Vraagbaakgroep

Van de Vraagbaakgroep is in 2022 slechts in beperkte mate gebruik gemaakt. De vraagbaak groep bestaat uit een aantal specialisten uit de HVZ-gelederen. Doel van de Vraagbaakgroep is om de vragensteller snel met de juiste specialist in contact te brengen. Dit verhoogt de efficiëntie binnen de erfgoedinstellingen en verhoogt de dienstverlening.

De Vraagbaakgroep bestaat uit: Arend Jan Reijers, Christiaan te Strake, Constant Willems, Etienne van den Hombergh, Henk Derksen, Jan Kreijenbroek, Mirjam van Velzen-Barendsen, Sietse Wierda en Ton Wessels.

3.8. Werkgroep Nieuwstad

De werkgroep bestaat uit Pieter Hilhorst, John Löwenhardt, Jan Mook, Adriaan van Oosten en Joop Tangerink. In 2022 zijn verkenningen gestart met drie heel verschillende invalshoeken;

- Het ontstaan van de Nieuwstad, en de overdracht daarvan aan de stad Zutphen in 1312, door middel van een soort erfpachtovereenkomst.
- Het verhaal van de beide vrouwenconventen (St Catharina en St Maria Magdalena) die in de 15de en 16de eeuw in de Nieuwstad bestonden en de rol van hun bewoonsters in de samenleving.
- Een onderzoek naar de sociale en economische situatie van de Nieuwstad, in eerste instantie door analyse van de adresboeken, die van 1863 tot en met 1967 uitgegeven werden. Als peildata zijn gebruikt de jaren 1963, 1888, 1912, 1938, 1951 en 1967. De gegevens worden opgeslagen in een Excel database.